

Dejiny filozofie 4 (P)

Kód predmetu: 1IFI/DEF04/15; 1IFI/DEF04U/15

Ročník: druhý, prvý stupeň

Školský rok: 2020/2021, letný semester

Rozsah výučby: 2/1

Počet kreditov: 6; 4

Spôsob ukončenia predmetu: skúška

Vyučujúci: doc. Mgr. Sandra Zákutná, PhD. (sandra.zakutna@unipo.sk)

Cieľ predmetu:

- na základe prehĺbenia teoretických znalostí a rozvíjania kritickej analýzy filozoficko-teoretického dedičstva doby osvietenstva interpretovať v širších súvislostiach fenomén osvietenstva;
- charakterizovať niektoré súčasné interpretácie osvietenstva, ktoré hovoria o pravom alebo falošnom osvietenstve, o jeho boji proti predsudkom a šírení poznatkov;
- prezentovať chápací prístup k rozmanitým iniciatívam 18. storočia;
- posúdiť Kantovu novátorskú (na človeka výrazne orientovanú) iniciatívu prostredníctvom analýzy zásadných filozofických inštrukcií, ktoré boli ním po dlhý čas premýšľané a ktoré spôsobili zásadnú zmenu jeho orientácie;
- vysvetliť Kantov filozofický vývoj od predkritického obdobia, cez prípravu kriticizmu (tichá dekáda) ku kriticizmu až po pokritické obdobie, v ktorom sa filozof intenzívne zamýšľal nad vtedy prebiehajúcimi udalosťami;
- popísať význam a hodnotu Kantovho filozofického odkazu a jeho aktuálnosť v súčasnosti.

Podmienky hodnotenia:

Súčasťou konečného hodnotenia je **vypracovanie seminárnej práce** na zvolenú tému (*po dohode témy s vyučujúcim*) v rozsahu min. 6 (4 u dvojodborových študentov) normovaných strán (riadkovanie 1,5, písmo Times New Roman, veľkosť 12, poznámky pod čiarou – veľkosť 10) **do konca mája 2021**.

Predmet je ukončený ústnou skúškou (v prípade pretrvávania prerušenia prezenčnej formy z dôvodu koronavírusovej pandémie, bude forma skúšky prebiehať elektronicky cez MS Teams).

Každá neúčast' na vyučovaní musí byť ospravedlnená v súlade so študijným poriadkom. O prípadnej neúčasti na výučbe študent informuje vyučujúceho vopred.

Tematický plán výučby:

Historicko-filozofické reflexie myslenia konca 17. a 18. storočia (John Locke, George Berkeley, David Hume, Adam Smith, Immanuel Kant, Georg Wilhelm Friedrich Hegel). Kantov transcendentálny idealizmus a praktická filozofia. Prechod od morálno-praktického k právno-praktickému rozumu.

Literatúra k seminárom:

FOUCAULT, M. 2003. Co je to osvícenství? In: *Filosofický časopis*, roč. 41, 1993, č. 3, s. 363 – 379.

KANT, I. 1993. Odpoveď na otázku: Co je to osvícenství? In *Filosofický časopis*, roč. 41, 1993, č. 3, s. 381 – 387.

KANT, I. 1996. Idea ku všeobecným dejinám v svetoobčianskom zmysle. In: Kant, I. *K večnému mieru*. Bratislava: Archa 1996, s. 57 – 73.

KANT, I. 1996. K večnému mieru. In: Kant, I. *K večnému mieru*. Bratislava: Archa 1996, s. 9 – 56.

Odporúčaná literatúra:

BELÁS, Ľ., 2006. Dejiny a politika. Príspevok ku Kantovmu filozofickému vývoju. Prešov: Filozofická fakulta PU. ISBN 80-8068-523-1.

BELÁS, Ľ., 1998. Dejinný rozmer filozofie osvietenstva. Prešov MANACON. ISBN 80-85668-75-0.

BELÁS, Ľ., 2013. Kant a Machiavelli. Historicko-filozofická analýza a komparácia. Prešov: Filozofická fakulta PU. ISBN 978-80-555-0911-2.

BELÁS, Ľ., 1994. Kantova filozofia dejín. Prešov: PVT. ISBN 80-967031-6-1.

BELÁS, Ľ. 2010. Kantova filozofia v kontexte teórie historicko-filozofického procesu. Prešov: Filozofická fakulta PU v Prešove. ISBN 978-80-555-0173-4.

CASSIRER, E., 1973. Die Philosophie der Aufklärung, Tübingen.

CASSIRER, E., 1994. Kants Leben und Lehre. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

CASSIRER, E., Rousseau, Kant, Goethe Hamburg: Felix Meiner Verlag.

CORETH, E., a SCHÖNDORF, H., 2002. Filosofie 18. a 19. století. Olomouc: Nakladatelství Olomouc. ISBN 80-7182-119-5.

HORKHEIMER, M., a ADORNO. Th. W., 2009. Dialektika osvícenství. Praha: OIKOYMENH. ISBN 978-80-7298-267-7.

HUME, D., 1996. Zkoumání o lidském rozumu. Praha: Nakladatelství Svoboda.

JASPERS, K., 1996. Úvod do filosofie. Praha: OIKOYMENH. ISBN 80-86005-05-4

KANT, I., 2002. Co znamená orientovat se v myšlení? *Filosofický časopis*. 50, č. 1, s. 157-173. ISSN 015-1831.

KANT, I., 2002. Dopisy o zrození „Kritiky čistého rozumu“. *Filosofický časopis*. 50, č. 1, s. 147-1156.. ISSN 015-1831.

KANT, I., 1979. Kritika čistého rozumu. Bratislava: Pravda.

KANT, I., 1990. Kritika praktického rozumu. Bratislava: NAKLADATELSTVO SPEKTRUM. ISBN 80-218-0051-8.

KANT, I., 1975. Kritika soudnosti. Praha: ODEON.

KANT, I., 1996. K večnému mieru. Bratislava: ARCHA ISBN 80-7115-129-7.

KANT, I., 2013. Studie k dějinám a politice. Eds. Sobotka M. a Novotný, K. Praha: OYKOYMENH. ISBN 987-7298-312-4.

KANT, I. 1998. Werke in sechs Bänden. Herausgegeben von Wilhelm Weischedel. BAND VI. Schriften zur Anthropologie, Geschichtsphilosophie, Politik und Pädagogik. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft. ISBN 3-534-13918-6.

KANT, I., 2004. Základy metafyziky mravov. Bratislava: KALLIGRAM. ISBN 80-7149-635-9.

KONDYLIS, P., 1981. Die Aufklärung im Rahmen des neuzeitlichen Rationalismus. Stuttgart: Klett-Cotta. ISBN 3-12-915430-2.

OELMÜLLER, W., 1969. Die unbefriedigte Aufklärung. Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag.

ROUSSEAU, J. J., 1989. Rozprawy. Praha: Nakladatelství Svoboda.

WHITEHEAD, A. N., 1989. Veda a moderný svet. Bratislava: Pravda.